

JEZIK INTERNETA, PROTOKOLI

Internet je utemeljen na neravnopravnom odnosu između dviju vrsta računala na mreži te podijeli uloga među njima.

Komunikacija korisnik – poslužitelj:

- Poslužitelj je u stanju čekanja,
- Upit - korisnik šalje zahtjev za obavljanje usluge
- Obrada – poslužitelj obrađuje zahtjev korisnika
- Odgovor – poslužitelj odgovara na zahtjev korisnika
- Poslužitelj se vraća u stanje čekanja

Poslužitelji se razlikuju prema vrsti usluge koju pružaju korisnicima.

Svaku vrstu usluge omogućuje jedna od normi za prijenos podataka (protocol).

Protokol je svojevrsni jezik s pomoću kojega komuniciraju računala u mreži.

Koji će se protokol upotrebljavati u komunikaciji, ovisi o vrsti poslužitelja

VRSTA POSLUŽITELJA	NORMA - PROTOKOL	
Poslužitelj mrežnih stranica (WEB server)	HTTP HTTP S	HIPERTEXT TRANSFER PROTOCOL
Poslužitelj datoteka (FILE server)	FTP FTPS SFTP	FILE TRANSFER PROTOCOL
Poslužitelj e – pošte (MAIL server)	POP3 SMTP	POST OFFICE PROTOCOL 3 SIMPLE MAIL TRANSFER PROTOCOL

Propusnost veze (**BANDWIDTH**) je svojstvo mreže koje se odnosi na količinu podataka koja se u jedinici vremena može prenijeti bežičnom ili žičnom mrežom.

NAJVAŽNIJE MREŽNE KOMPONENTE, DIJELJENJE MREŽNIH RESURSA

- **Mrežna kartica**—dio središnje jedinice računala koja (žično ili bežično) omogućava komunikaciju računala preko računalne mreže.
- **Preklopnik (switch)** – uređaj koji povezuje sva računala i uređaje u žičnoj vrsti veze, upravlja komunikacijom, dijeli mrežni promet i šalje ga na odredište.
- **Usmjernik (router)** – uređaj koji spaja više računalnih mreža i usmjerava pakete iz jedne mreže u drugu
- **UTP kabele** – povezuju mrežne komponente/dijelove.
- **ISP** – tvrtka pružatelj internetskih usluga
- **Brzina preuzimanja (download)** – zakupljena brzina od pružatelja internetskih usluga (ISP), kojom preuzimamo podatke s poslužitelja na naše računalo ili drugi uređaj. Mbps (megabitima po sekundi).
- **Brzina slanja (upload)** - zakupljena brzina od pružatelja internetskih usluga (ISP), kojom šaljemo podatke s našeg računala ili drugog uređaja na poslužitelj. Mbps (megabitima po sekundi).
- **Vrijeme odziva** – naredbom ping mjerimo vrijeme odziva proteklo od slanja zahtjeva s našeg računala prema poslužitelju na internetu i stizanja odgovora s poslužitelja na naše računalo. Mjeri se u ms (milisekundama).

SIGURNOST I SURADNJA NA MREŽI

- Većina poslova je poboljšana uporabom informacijske i komunikacijske tehnologije.
- Informatičari se bave mnogim aktivnostima vezanim za računalnu i komunikacijsku tehnologiju te stalno moraju biti „u koraku s vremenom” kako bi uspješno mogli obavljati svoj posao.
- Za poslovni uspjeh svake institucije važna je suradnja i povjerenje između članova zajednice, kao i pravovremeno posjedovanje i tajnost **informacija**.
- **Krađa identiteta** obuhvaća krađu osobnih podataka, adresa, korisničkih podataka, brojeva bankovnih kartica itd.